

محل مطبعه و اداره :

جفال اوغلانده امنيت

صندوغی جوارنده

شنکول يقوشنده

۲۲ نومرو

مشرق و غرب

اخطار :

مسلكمزه موافق آثار

جدیده مع الممنونیه

قبول اولنور

درج ایدله یین آثار اعاده اولنماز

دیر ، فلسفه ، علوم ، حقوق ، ادبیات تاریخ ، سیاست و سیاستمدار و بالخاصه احوال و شئون اسلامیه در بحث ایرد و هفته ده بر نشر اولنور .

آبونه بدلی

صاحب و مؤسسلری :

درسعادتده نسخہ سی ۵۰ پاره در

ابوالعلا زین العابدین - ح . اشرف ادیب

تاریخ تأسیسی

قیرلہ دن مقوا بورو ایله کوندریلیرسه سنوی

۲۰ غروش فضله آلنیر

۱۰ تموز ۳۲۴

سنه لکی	التی آیلانی	غروش
ممالک عثمانیه ایچون	۶۵	۳۵
روسیه	»	۳۰۵
سائر ممالک اجنبیه	۱۷	۹

بشنجی جلد

۲۳ صفر پنجشنبه ۱۰ شباط ثانی ۳۲۶

عدد : ۱۲۹

تاريخنده کي حرکت ارضدن سقطلاندينی ايجون حاوی اولدينی کتابا (کتبخانه عمومی) په نقل ايدلمشدر .

مع التأسف بوکونه قدر آثارندن هېچ برينک طبعنه همت اولماديغندن حائر اولدينی قدرت علميه سی درجه سنده بين العلماء اکتساب صيت وشهرت ايدمه مشدر .

کتب موجوده سی آرد سنده دسترس اوله بيلديکم مؤلفاتی بروجه آتيدر :

- (۱) ۳۱۹ حديث قاسی شرحه دائر اثر عالی .
- (۲) تفسير قاضی حواشيدندن عصامه حاشيه .
- (۳) شرح مقاصد حاشيه .
- (۴) مرآت حاشيه .
- (۵) بر جندی په حاشيه .
- (۶) تصديقاته »
- (۷) حسينييه »
- (۸) قول احمده »
- (۹) آداب ميری په »
- (۱۰) قاضی زاده نك چقمینی شرحه حاشيه .
- (۱۱) طاش کوپری په حاشيه .

اشبو آثارندن باشقه علوم متنوعه په دائر مطالعه سندن کچيرديکی کتب عديده دن پک چوغنده ده تعليقاتی اولدينی مشاهده اولمقده در .
روسه مبعوثی

محمد طاهر

عصر حاضرده اسلاملر

— ۱ —

شوضوك سنه لرده عالم اسلامی باشدن باشه تدقيق ، تتبع ايدمك اولورسهق هرطرفجه بر انتباهك ، بر حركتك جريانی کوريورز . بوجريان شيمدی په قدر تاريخ اسلام صحيفه لرنده کورولمه مش بولندينی جهتله حيات اسلامك ، تاريخ اسلامك بتون بتون بشقه بر صفحه سنی تشكيل ايدمكدر . اون دردنجی عصر هجری دوره جديداسلاميانك مبدای اولدينی مسلمانلرك عطالتی ترك ايدرك شاهراه ترقی وتعالی په خطوط انداز بولندينی نسل آتی تاريخ صحيفه لرنده اوقويه رقی تقدير وتيجيل ايدمكدر .

بحر محيط اطلانسیدن بحر محيط يره قدر امتدادايدن ممالك وحكومات اسلاميه نك دربرینی آیری آیری تتبع وادوارماضيهريله شوعصرايچنده کي حيات حاضره لرینی مقایسه ايدمك اولورسهق مطلقا بر انتباه ، بر ترقی ، بر تکامل ، اتحاد طوغری بر حرکت بولندينی درحال اعتراف ايدرز . ايشته فاس حکومت اسلاميه سی سکز اون سنه دنبری فاسك تاريخنه تصادف ايديلميه جك وقوعات کچيريور . ملتته صرف ايدمك اولان مساعي پی شخصته ، کيفته صرف ايدن مولی عبدالمنزلی اداره باشندن

قوغيور ، وطنی يومتق هوسنه دوشن اجانبه بر حسن نفرت حاصل اوليور ، قوه عسکريه نك تنظيمی اصلاحات عمومیه مملكتك حصولی ايجون برطاقم تشبثات نافعه ده بولنيور . وطن ومملكتك محافظه سنه عائد فدا کارلقلردن چکينلميور . مولی عبدالحميد کي ترقی وتعالی اسلام طرفداری اولان برذات محترمه بيت ايدليور . مرکز خلافت ايله صبی روابط ادامه سی دوشونيله رك الجزيره معااهده سنه رغماً دين قرداشلنی حسن علوبسيه تنظيم اداره عسکريه ايجون عثمانی ضابطانی دعوت ايدليور . ۹۸۳ سنه هجريه سنده همان خريطه جهانندن فاسك محواولوب کيده جکی بر زمانده مرکز خلافت دونمالرينك اومغرب اقصى ده بولنان دين قارداشلرینی بر موت محققدن قور تارمق ايجون قوشدينی فاس حکومت اسلاميه سنی احيا ايدمك تحت جناح خلافتنه آلدینی تخطرايدلييور . وبونك احیاسی ايجون صميمی املاک ابراز اولونيور .

ينه بوعصر ايچنده جزاير مسلمانلری اون اوچنجی عصر هجري نك نصف اخيرندن بری فرانسزلر طرفندن تطبيق ايدلمكده اولان قوانینك كنديلرینی نه کي بر ورطه فلا کته سوق ايدمك کي اكلامش بولندقلردن حقوق مشروعه لرینك استردادی ، مضر اولان قوانینك رفعی ضمننده برطاقم تدابير مصلحانه ده بولنديلر . بر چوق مکتبک کشادی ايجون صرف مساعي ايدمك فرانسزلردن سرایت ايتمش وایتمكده بولنان اخلاق سزلنگ اوکني آلميه غيبت ايتمكده درلر .

تونس امارت اسلاميه سنده آثار انتباه دهها زياده مشوددر . شوعصر ترقیده منتظم مکتبلرك ، مطبعه لرک کشادی افکار عمومیه اسلاميه اوزرينه کوزل بر-س اوياندرمه په باشلامشدر .

چادکولی حوضه لرنده اولان حكومات ، قبائل اسلاميه نك شوضوك کونلرده کوسترمكده اولدقلری جلادت وشجاعت صحراي کير اسلامارینی بر تمساح درک سنده کورمينلرك کوزینی قماشدره جق برده ورته اولديغندن اورالرده بولنان دين قرداشلریمزدهده مطلقا بر انتباهك وجودی محققدر . ينه نیل واديلرنده يشايان مصرلی قرداشلریمزك شوعصر ايچنده کورمش اولدقلری ترقیات رجائیتی قزانه جق بر راده ده در . باخصوص مصرک تخلصی ضمننده جريان ايتمكده ارلان . حسنیات وطنپرورانه بيوك تقديرلره سزاوارددر . بالخاصه مصر مطبوعات اسلاميه سنك ترقیاتی ، دکل مصرليلری ، بلکه عالم اسلامك قسم مهمنی تنوير ايتمشدر . حزب الوطنيلرك ابراز ايتمكده اولدقلری حيت اسلاميتك ووطنه ، کوسترمكده اولدقلری مساعي وقطعه مبارکه ده انتباه اسلامك نه قدر ایلری کيتديکني ارأه ايتمكده در .

روسیه اسلاملرينك شوقرن مسعودده ترقیات وتکملاته طوغری آتمش اولدقلری ايدملر نه قدر سرعتی اولدينی وارسته ايضاحدر . اون بش يکرمی سنه ده وجوده کتوردکاری بيکارجه مکاتب منتظمه مؤسسات علميه عقللره حيرت ويره جك بر طرز ددر . بونجه مؤسسات ، مکاتب هپ کيسه حيت مليه دن اولمشدر . خزينه حکومتك هېچ بر معاونت ، هېچ بر مظاهرتيله وجوده کلمشدر . عددی يکرمی بيکی تجاوازايدن ، مؤسسات علميه ؛ ينه حيت

ملیہ ایلہ اداره اولمقده وکوندن کونه تحت انتظامه قولمقده در ، دیگر طرفدن یوزلرجه مطبعه لرا . روسیه اسلامینک انتباهی ایچون نه قدر جرائد و رسائل نشر ایتکده اولدیغنی برکده تفکرایده جک اولورسهق بو ، روسیه دهکی دین قرداشلریمزک اراسنده صوقولمش اولان انتباهک نه درجه لرده عظیم بولندیغنی درحال تسایم ایدهرز . ینه اون دردنجی عصر اوائلندن بری ایرانده حکمفرما اولمقده اولان انتباهک نتیجه سی دکلیدرکه ایرانلی قرداشلریمز بش سنه قدر مملکتک اصلاح وانتظامی موجب اوله جق اولان مشروطیت ایچون قان دوکدیلر . اسلامک انتباهی ، معزز حسیات آیقار آلنده چیکنه مک ایستین ، جامعلری ، مدرسه لری طوب ایلہ یکسان ایتکده قدر جرأت کوسترین محمد علی لری قوغدیلر . ایران مطبوعات اسلامیه سنک ابراز ایتمش و ایتکده اولدقلری آتش فشان ، حسیات اسلامیه ایلالمو مقاله لری سائر مطبوعات اسلامیه دن زیاده اولدیغندن ایران زمینده اولان انتباهک علوی بر صورتده در . بالخاصه ایران علمای اسلامیه سنک فکر آتقی وانتباهلری خیلی شایان ممنونیت برطرزده در . فکر آیک جوق ترقی ایتشلر . حتی مجاهدین حرینک پیشوالری اکثریا علما بولمشلردر . بو کون بیلہ اجانبک هر درلو تعرضات حقو قشکنانه سنه قارشو مملکتی ، وطنی ، استقلالی ، حریتی محافظه وصیانت ایتک اوزره ایرانده وجوده کلن وکلکده اولان حرکات ؛ هپ او هیئت علمیه واسطه علیه سیله حصول بولمقده در . ایسته ایرانیلرک بوجهتجه اولان انتباهلری دهها لطیفدر .

ینه شوعصر مسعود ایچنده افغان حکومت اسلامیه سنک تکامل مدنییه خطوه انداز اولدیغنی مشاهده اولنه جقدر . داهی محترم امیر مرحوم عبدالرحمن خانک وصیت حکیمانانه سنه تبعیت کوسترین حبیب الله خان حضرتلرینک دوره حکمداریسندن بری افغانستانده خفی ، علنی حصوله کلن وروح اسلامیت ایلہ مشبوع اولان انتباهک جولانی کوریورز . دار الخلافیه قارشی اولان تمایل شدیدک جریانی افغان قومنده وجکده متندهها مؤثر بر صورتده ادراک ایدهرز . حریص و نافذ نظرلرک تمقینندن بو مملکت آزاده قالمش اولسه ایدی بوکون دار الخلافیه قارشی اولان مربوطیتی دهها بشقه بر شکلده بولنوردی .

مع مافیه افغانستان اصلاحات معلملرینک و مدیرلرینک دار الخلافه دن کیتمش لذوات محترمه بولمسنندن ، کوندنکونه ترقی ، تعالی وطنه اولان صرف مساعیلرندن بو حکومت و مملکت اسلامیه اولان انتباهک درجه سنی تقدیر ، تجلیل ایدرز .

غیاث الدین حسنی

اتحاد اسلامی اورته یه آتهرق جامعه نصرانیت

بورون ، اوروپا دیپلوماتلریله بوغارلره !

اسکیدن بری اسلاملری اتحاد اسلام واسلامیت پولتیقلریلازمک ، قیوراندیرمق ایستین ، محاصمات عدیده لریله اسلاملرده تعصب دینی ،

برراده فوق العاده یه وارمشدر) خلیلری ، امیدلریله چرینان ، دورین سیاستلری ، اسلام عنصر مظلومنه چویروب خامانلر سوندیرن ، وسیله سیاستلریله اسلام حکومتلری ته بیم ایدن اوروپا دیپلوماتلری ، حالامی اتحاد اسلام سوزلرنده ، تزویرات شدیدۀ خامانلر سوزانه لرنده ثابت قدم اولوب طوره جقلر ؟ . . حالامی جامعه نصرانیت کیزلوب زواللی ، معصوم ، صاف قلبی اسلاملری اتحاد اسلام پولتیقلریله ازه جکلر ؟ . .

اسلاملرله اولان هر مسئله سیاسی و خصی صیه نک حل و تسویه سی زماننده ، اسلامیتک مألوف اولدیغنی سجاای علویه یی تعصب مغالطاتیله بوغان (اسلاملر ازلدنبری متعصب ، باربار برملت سرکرده در) دیمکدن چکنمیان اوروپا دیپلوماتلرینک بو درجه ظلم وغدرلری نه دن نشئت ایتدیکنی ، شمدی یه قدر آکلامیان برمسلمان ، و بعض انسانیت حسیات برکزیده سیله طمارلری قاینامش ، بینلری تحری حقیقت وانسانیتده بیرانمش ، مستشاوروپا مسیونرلری ده قالمامشدر .

روس حکمداران جهانیدیلرندن طوتده تا (ناپولیون بوناپارت) لره قادر ، سرایت ایدن اسلامیه تجاوز پولتیقه سی الان دوام ایتکده و صرعه سی دوشدکجه رأی العین مشاهده ایدلمکده اولدیغنی حالده بز اسلاملره ، (عالم انسانیت ایچون چالیشیورز) دیمکدن . صورتلری قزارمیان ، وجودلری صارصیلیمیان افسونکار اوروپا دیپلوماتلرینه سویلیه جک برسوز بولامیورمده (بودنیا سزده قالمز) دیمکی مناسب کوریورم . روسلرک حکمدار ذیشانی « دهلی پترو » نک نصایح حکمداران سی خاطرلرده منقوش اولدیغنی کبی تاریخلرده ده موجوددر . « دهلی پترو » دن صکره سلفی اولان ایکنجی (قاترینه) نک اوستریا ایمپراطوری ایکنجی « ژوزف » ایلہ واقع اولان مذاکرات ومخبراتی میدانده در . اوتهدنبری اسلام حکومتلرینک الک شوکتلی وعظمتلی صایسلان دولت علیه قارشی بسلان فککلر ، کودیلان حسلر معلومی اعلام قیاندن اولدیغنی بیلدیکمزدن اره صرده اتحاد اسلامی وسیله فرصت بیلهرک خفی ، خفی اوینامقده اولان « اتحاد نصرانیت » قوم دیاسنه بردرلو عقلمزی اردیره میورز ، ظن واهیسنده بولنان اوروپا خرده بین سیاسیونی امین اولمیلدرلرک . آرتق اسلاملر ، عالم انسانیت ایچون چالیشان دوستلری یقیناً واضحا کلامشدردر . واکلاقلرندن درک تعصب وجدانیلرینی ایجاب ایتدیرن ، بو حالات ، وسفیه قارشی آواز استمداد دکارانه معصومانده ، اغلامقده ، قلبلری آتشین فریادلرله ترممکده ، وجدانلری محویتکارانه ایندیریلن ضربات جکر سوزانه دن دولایی بردها دینمه مک اوزره کوندن ، کونه قانامقده ، حتی جراتلامقده در . اتحاد اسلام مقصدیله ازلکده اولان زواللی اسلاملرده اتحاد افکار بیلہ حصوله کله میه جکلر ! . . .

اوروپا لیلرک ؛ بو اتهامات متوالیه دوستانه (!) لرینه طایانامیوب اوکون ، هر دقیقه حتی هر لحظه تأثیرات شدیدۀ محرومیتکارانه لرندن اسلاملرک اولومیه حیات آردسنده چارپشدقلری اوروپا لیلر الهامات انسانیت پرورانه ایلہ ادراک ایتسلر ، تاریخلرک بیلہ تقدیرله ، مدخله بیتیره .